

8.

L Ø N N S N E M N D A

Sak nr. 273

i henhold til Provisorisk anordning av 29. september 1955.

Twist mellom

Hvalfangstens Arbeidsgiverforening

og

Norsk Styrmandsforening

i samband med revisjonen i 1955 av tariffavtalen for
sturmenn på flytende kokerier, landstasjoner og hvalbåter
i Sydhavet.

-----"

Lønnsnemndas sammensetning

etter oppnevning av Kommunal- og Arbeidsdepartementet:

Sorenskriver Kai Knudsen, formann.

Lagdommer P. J. Gløersen

Dommer Einar Moen

Høyesterettsadvokat Fritjof Bettum - utpekt av Hvalfangstens
Arbeidsgiverforening

Bestyrer N. Nilsen - utpekt av Norsk Styrmandsforening.

Kjennelse avsagt

19. oktober 1955.

Den 17. oktober 1955 holdt Lønnsnemnda møte.

Til stede:

Lønnsnemndas medlemmer.

For Hvalfangstens Arbeidsgiverforening møtte Sverre Berglan og E. Vangsten.

" Norsk Styrmandsforening møtte O. Tennfjord, Henry Haugen og Reidar Jørgensen.

For Norsk Styrmandsforening ble saken fremstilt av Tennfjord, som refererte partsfremstilling og påstandsskrift.

For Hvalfangstens Arbeidsgiverforening ble saken fremstilt av Bergland, som refererte partsfremstilling og la frem påstandsskrift med vedlegg.

Etter at begge parter hadde gitt supplerende opplysninger ble tvisten opptatt til kjennelse.

----- " -----

Etter å ha drøftet saken i lukkede møter 18. og 19. oktober 1955 avsa Lønnsnemnda slik

K j e n n e l s e :

Tariffavtalen mellom Hvalfangstens Arbeidsgiverforening og Norsk Styrmandsforening for styrmenn på hvalfangst sesongen 1954/55 kom i stand ved kjennelse av 16. september 1954 av en internasjonal voldgiftsrett, som også avgjorde tariffavtalene for Norsk Sjømannsforbund og Det norske maskinistforbund.

Tariffavtalen som gjaldt fra 1. september 1954 ble i rett tid sagt opp av Styrmandsforeningen til 1. september 1955. Forhandling og megling har vært forsøkt uten at det lyktes å komme til enighet om de nye lønns- og arbeidsvilkår, bortsett fra partsgrunnlagene som skal beregnes etter samme fremgangsmåte som foregående år.

Etter at det var iverksatt blokade av stillingene for kommende sesong, besluttet Kongen ved provisorisk anordning av 29. september 1955 at tvisten skulle avgjøres av

Lønnsnemnd bestående av 5 medlemmer, hvorav formannen og to medlemmer oppnevnes av Kommunal- og Arbeidsdepartementet og partene utpeker hver et medlem av nemnda.

Norsk Styrmandsforening har for Lønnsnemnda nedlagt slik

p å s t a n d:

"Tariffen av 16. september 1954 mellom Hvalfangstens Arbeidsgiverforening og Norsk Styrmandsforening for Sydhavs sesongen 1954/55 prolongeres med følgende endringer:

§ 1. Hyrer.

A. Kokeri	Hyre pr. måned
1. styrmann	Kr. 1394.-
2. "	" 1057.-
3. "	" 877.-
4. "	" 777.-
5. "	" 753.-
B. Hvalbåt	Hyre pr. måned
1. styrmann	Kr. 985.-
2. "	" 819.-
3. "	" 716.-

§ 2. Parter.

Partssatsene fastsettes på vanlig måte beregnet på grunnlag av de krevde hyrer.

§ 3. Forskjellige lønnsbestemmelser.

Pkt. 1. I 3. ledd, siste punktum forandres "skal selskapet treffe en annen tilfredsstillende ordning" til "har vedkommende krav på fritt opphold på annen måte".

Pkt. 5. Etter 1. ledd tilføyes: "For spermolje (bi-produkter) produsert etter bardehvalsesongens slutt betales 100% tillegg til de fastsatte partssatser. Arbeidstiden er 8 timer pr. døgn."

I 2. ledd, første punktum, erstattes ordene

"fra bardehvalsongsongens begynnelse og ut sesongen" med "i bardehvalsongsongen."

Pkt. 6. Nest siste punktum forandres til: "Hvis styrmann på hvalbåt tjenestgjør som fører gis et tillegg på kr. 280.- pr. måned, den tid han tjenestgjør."

Radiotillegget siste punktum forhøyes til kr. 125.-

Pkt. 13. Tilføyes: "Nedrykning i stilling som følge av innskrenkninger innen selskapet medfører ikke tap av opparbeidede alderstillegg."

§ 4. Arbeidstiden.

A. Pkt. 2.

Første punktum endres til "På hvalbåter på 500 br.reg.tonn og derover skal det ansettes tre styrmenn, på de øvrige båter to styrmenn. Etter ordene "utover 8 timer pr. døgn" i annet punktum tilføyes: "heri medregnet vaktavløsning på frivakt for skaffetid."

1.styrmanns kompensasjon for overtiden forhøyes fra 10 til 20 dager.

§ 5. Overtidsbetaling og hvalbåttillegg.

Pkt. 1. Overtidsbetalingen forhøyes til kr. 5.50 pr. time.

Pkt. 5. Hvalbåttillegget forhøyes til henholdsvis kr. 10.- og kr. 11.-

Pkt. 7. Ordet "søndager" forandres til "søn- og helligdager" og "søndag" til "søn- og helligdag"

§ 6. På og avmønstring.

Pkt. 7. Overvintringstillegget forhøyes fra 75% til 100%.

§ 8. Forskjellige bestemmelser.

Pkt. 8. Tilføyes: Ved innskrenkning av hvalbåtenes antall skal der tas hensyn til ansiennitet i rederiet som styrmann.

Lønnsnemnd: Hvalfangstens Arbeidsgiverforening -
Norsk Styrmandsforening.

-4-

Pkt. 10. (Nytt). Styrmenn på kokeriet tilståes en uniformsgodtgjørelse på kr. 360.- pr. år.

Varighet. Denne overenskomst skal gjelde fra 1. september 1955 og videre ett år om gangen, hvis den ikke sies opp med 2 måneders skriftlig varsel, senest 1. juli.

Styrmandsforeningen har om hyrekravet bl.a. anført:

Styrmennenes hyrekrav må sees på bakgrunn av de senere års tariffmessige lønnsutvikling i hvalfangsten sammenlignet med utenriksfarten, og dessuten på bakgrunn av styrmennenes krav om lønnsmessig likestilling med maskinistene ombord.

Når en skal sammenligne hyretilleggene for hvalfangst styrmennene med de lønnsforbedringer utenriksfartens styrmenn har fått, er det naturlig å ta utgangspunkt i 1947. På den tid hadde hyrene stabilisert seg etter krigstidens skiftende forhold både i utenriksfarten og hvalfangsten.

Utenriksfartens styrmenn har fra 1947 til i dag oppnådd en stigning i hyrene fra ca. 35 til ca. 45%. I samme tidsrum har hvalfangststyrmennene bare fått 12% tillegg i hyrene. Styrmandsforeningen finner det derfor bare rimelig at styrmennene innen hvalfangsten ikke lenger vil finne seg i dette forhold og at den nå går kraftig inn for å få gjennomført sitt krav.

Den minner om at leviekostnadsindeksen har steget fra 100 i 1947 til 144 i dag.

Styrmandsforeningens hyreforlangende må også sees på bakgrunn av styrmennenes krav om lønnsmessig likestilling med maskinistene. Styrmennene mener at Deres arbeid er like verdifullt for bedriften og deres stilling like ansvarsfull som stillingen til den kategori en nærmest kan sammenligne med ombord, nemlig maskinistene. Det er derfor ingen grunn for at styrmennene skal være dårligere betalt enn disse.

I den lønnsmessige likestilling er gjennomsnittets motortillegg for maskinistene regnet med i deres hyrer. Motoren begynner etter hvert å få mer og mer innpass i hvalfangstflåten, og Styrmandsforeningen går ut i fra at det ikke er noen meningsforskjell mellom partene om at motortillegget

i realiteten er et kamouflert lønnstillegg.

Når dette likelønnskrevet ikke tidligere har vært fremsatt av Styrmandsforeningen likeoverfor Hvalfangstens Arbeidsgiverforening, har det sin årsak i at forhandlingene på arbeidstakersiden av særegne grunner har vært ført som fellesforhandlinger.

For utenriksfartens styrmenn har imidlertid dette krav vært reist gjentagne ganger. Det har ennå ikke lyktes styrmennene å få det gjennomført helt ut, men ved siste tariffrevisjon for utenriksfarten oppnådde styrmennene en gjennomsnittlig relativ hyreforbedring i forhold til maskinistene på ca. 6%. I følge Statistisk Sentralbyrås statistikk for utenriksfart for mars 1955 var den prosentvise endring i fortjenesten fra november 1953 til mars 1955 for styrmenn 8,50%, mens den for maskinister var 2,55%.

Hvalfangstens Arbeidsgiverforening har for Lønnsnemnda nedlagt slik

p å s t a n d:

"Prinsipalt:

Hvis tariff for 2 år etableres med halvautomatisk indeksregulering:

Kjennelse av 16. september 1954 fornyes med følgende endringer:

1. Samtlige hyresatser forhøyes med 6% og avrunnes til nærmeste hele krone.
2. Beregnet part forhøyes med 6%.
3. Overtidssatser forhøyes med 6%.
4. Hvalbåttillegg som oppført under § 5, punkt 5 forhøyes med 6%.
5. Paragraf 3, punkt 6, siste ledd, forandres til:

"Hvis styrmann på hvalbåt tjenestgjør som fører gis et tillegg på kr. 280.- pr. måned i den tid han tjenestgjør som fører. Hvis styrmann med radiosertifikat tjenestgjør som telegrafist, forhøyes månedshyren med kr. 100.- for den tid han innehar en sådan kombinert stilling."

6. § 3, punkt 13 tilføyes:

"Nedrykning i stilling som følge av innskrenkning innen selskapet medfører ikke tap av opparbeidede alderstillegg."

7. Som ny bestemmelse inntas følgende:

"Hvis Statistisk Sentralbyrås oppgave over de samlede leveomkostninger pr. 15. juli 1956 viser stigning eller fall på 6 poeng eller mer i forhold til indekstallet 144 kan Norsk Styrmandsforening i tilfelle av stigning og Hvalfangstens Arbeidsgiverforening i tilfelle av fall, kreve opptatt forhandlinger om regulering av hyre, part, overtidbetaling og hvalbåttillegg og i tilfelle på hvilken måte. Reguleringskravet er maksimalt begrenset til en regulering som svarer til den prosentvise endring i levekostnadsindeksen.

Hvis partene ikke blir enige ved forhandlinger fordi Hvalfangstens Arbeidsgiverforening i tilfelle av stigning og Norsk Styrmandsforening i tilfelle av fall, ikke er villig til å godta kravet fra den annen organisasjon, kan den av de ovennevnte parter som har fremsatt krav om regulering, innen 14 dager etter forhandlingenes avslutning si opp tariffavtalen med 1 måneds varsel for å søke gjennomført en lønnsregulering innen den ramme som er angitt ovenfor."

8. Denne overenskomst gjelder fra 1 september 1955 og til 1. september 1957 og videre 1 år av gangen, hvis den ikke sies opp med 2 måneders skriftlig varsel, senest 1. juli.

Protokolltilførsel:

Forslag under § 3 punkt 1 og § 8 punkt 10 oversendes til Whalers' Consultative Committee.

Forslag som fremsettes i Whalers' Consultative Committee og som blir anbefalt enstemmig, skal innpasses i tariffen for 1956/57.

Subsidiært: Hvis 2 års tariff med halvautomatisk indeksregulering ikke bestemmes:

Prolongasjon av den någjeldende tariff."

Hvalfangstens Arbeidsgiverforening har om hyrekravet bl. a. anført:

Hvalfangstens Arbeidsgiverforening har siden 1935 hatt overenskomster med de 3 sjømannsorganisasjoner: Norsk Sjømannsforbund, Det norske maskinistforbund og Norsk Styrmandsforening. Siden tariffen ble opprettet har det vært gitt

samme tillegg prosentvis eller i kroner til medlemmer av de respektive forbund. I disse år er sydhavstariffen enten kommet i stand ved frivillige forhandlinger, ved tvungen lønnsnemnd eller ved frivillig voldgift. Men også her er det hver gang forholdt slik som foran nevnt at medlemmene av de 3 nevnte sjømannsorganisasjoner har fått de samme prosentvise tillegg eller kronetillegg. Det har ikke alltid vært fellesforhandlinger i disse år, men selv hvor Norsk Styrmandsforening har forhandlet alene, er de generelle bestemmelser i tariffen forblitt de samme som for de andre forbund, og de samme prosentvise og kronemessige tillegg gitt slik som det allerede måtte ha vært bestemt for de øvrige organisasjoner.

Ved Lønnsnemndas kjennelse av 12. januar 1955 fikk sjøfolk i utenriksfart et tillegg i hyrene på 2%, og tariffavtalene ble gjort gjeldende for 2 år med halvautomatisk indeksregulering.

Gjennom forhandlinger med Det norske maskinistforbund og Norsk Sjømannsforbund, og senest for Riksmeglingsmannen, ble man for hvalfangst for de to kommende sesonger enig om å gi et generelt lønnstillegg på 6% med 2 års tariff og halvautomatisk indeksregulering således som fastlagt for utenriksfart. Overtidssatser samt hvalbåttillegg ble likeledes forhøyet med 6%.

Under forhandlinger med styrmennene i år, og senest for Riksmeglingsmannen, har Hvalfangstens Arbeidsgiverforening tilbudt styrmennene, i likhet med den praksis som alltid tidligere har gjeldt, samme prosentvise forhøyelse som er gitt de 2 andre sjømannsorganisasjoner.

Av forannevnte redegjørelse med bilag vil det fremgå at styrmennene er tilbudt det samme som medlemmene av de 2 andre sjømannsorganisasjoner. Det kan ikke sees å være grunnlag for noen særytelser til styrmennene i hvalfangst da deres betaling for den tid de tjenestgjør, ligger meget høyt.

Det annet spørsmål i forbindelse med styrmennenes fortjeneste som er reist for lønnsnemnda, er den såkalte jevnstilling mellom styrmenn og maskinister.

I utenriksfarten ble det ved lønnsnemndas kjennelse av 12. januar 1955 gitt styrmennene i relasjon til maskinistene et større prosentvis tillegg. Bakgrunnen for dette var at Skibsfartens Arbeidsgiverforening så vel som Norsk Styrmandsforening var enig om at styrmennene, særlig i årene etter siste verdenskrig, var gått relativt tilbake når det gjelder hyrene i forhold til maskinistene.

Hvalfangstens Arbeidsgiverforening anfører at forholdene i hvalfangst er helt forskjellige fra forholdene i utenriksfart, og de enkelte mannskaapers plassering og lønnsforhold er skjedd etter nøye drøftelser mellom de 3 sjömannsorganisasjoner og Hvalfangstens Arbeidsgiverforening. Det er de spesielle arbeids- og ansvarsforhold innen hvalfangsten som har vært bestemmende, og man vil derfor se med hensyn til avlønningene at noen stillinger vil ligge over de retningslinjer som utenriksfart har fulgt og noen vil ligge under.

Begrunnelsen for reguleringen av lønningene for styrmenn i utenriksfart er at styrmennene har sin hyre basert på skipets bruttotonnasje, mens maskinistene har sin knyttet til hovedmaskineriets indikerte hestekrefter. Utviklingen med stadig større maskineri har medført at gjennomsnittshyren har økt for maskinistene.

I hvalfangsten har man med hensyn til lønningene overhodet ikke tatt hensyn til disse ting, og følgen er da også at den lønnsglidning som styrmennene har påvist har funnet sted i utenriksfarten, overhodet ikke har funnet sted innen hvalfangsten.

På en del av de moderne kokerier og noen ganske få hvalbåter er fremdriftsmaskineriet motor, og her har maskinistene fått de samme motortillegg som gjelder i utenriksfarten. Av 13 flytende kokerier har 5 motor som fremdriftsmaskineri, av 186 hvalbåter har 7 motor som fremdriftsmiddel.

Motortilleggets innflytelse på fortjenesten har gjennomsnittlig vært kr. 51.- pr. år for maskinsjef og kr. 28.- og kr. 21.- for henholdsvis 2. og 3. maskinist.

En korrigerings av lønningene for styrmennene på en ekspedisjon etter det prinsipp som er fastlagt i utenriksfarten,

vil så langt fra gi styrmennene en ökt fortjeneste sett under ett som det tvert imot vil gi dem en mindre fortjeneste.

Da Norsk Styrmandsforening som begrunnelse for sine hyrekrav i hvalfangsten har trukket sammenligning med lønningene i utenriksfarten, har Hvalfangstens Arbeidsgiverforening lagt frem en del statistiske oppgaver over lønnsutviklingen. Den anfører at den gjennomsnittlige hyretid i hvalfangsten er ca. 6 måneder, mens det i utenriksfarten er regnet med en fortjeneste for en styrmann i 12 måneder. Faktisk fartstid for styrmenn i utenriksfart er anslagsvis ikke mer enn ca. 10 måneder pr. år. For hvalfangstens vedkommende er regnet med den fortjeneste som vil oppnåes for kommende sesong etter det tilbud arbeidsgiverne har fremsatt.

Beregnet fortjeneste på hvalfangst 1954/55 tillagt 6 % (hyretid ca. 6 måneder) og hyre i utenriksfart for h.h.v. 10, 11 og 12 måneder.

Hvalfangst		Utenriksfart			
Kokeri	Tankbåt	Hyre i			
		10 mnd.	11 mnd.	12 mnd.	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
1. styrmann	16.977	1. styrmann)	13.790	15.169	16.548
2. "-	13.444	2. "-	11.100	12.210	13.320
3. "-	11.553	3. "-	9.520	10.472	11.424
)23.000/)26.990)H.K.T.			
<u>Hvalbåt</u>					
1. styrmann	12.759	1. styrmann)	10.870	11.957	13.044
2. "-	10.620	2. "-	8.710	9.581	10.452
)2.000/)3.499)H.K.T.			
	65.353		53.990	59.389	64.788

Beregnet fortjeneste på hvalfangst i ca. 6 måneder i forhold til hyre i utenriksfart i h.h.v. 10, 11 og 12 mnd. pluss 21,0%
" 10,0%
" 0,9%

Lønnsnemnda la i sin kjennelse for utenriksfarten til grunn at 1. 2. og 3. styrmannens fortjeneste skulle være henholdsvis 87%, 70% og 60% av maskinsjefens fortjeneste. Legges det samme prinsipp til grunn for kommende sesong vil det vise seg at 1. 2. og 3. styrmann vil få en merfortjeneste på tilsammen kr. 2.887.- På hvalbåtene blir imidlertid forholdet det motsatte. Der vil 1. og 2. styrmann få en mindrefortjeneste på tilsammen kr. 1.145.- Da hvert kokeri gjennomsnittlig har 13 hvalbåter vil lønnsnemndas system for utenriksfarten føre til at en hvalfangstekspedisjons

sturmenn i alt vil få kr. 11.998.- mindre i fortjeneste enn de vil få etter det system som er brukt i hvalfangsten.

I lønnsnemndas kjennelse var det forutsatt at det skulle være et visst prosenttall for sturmenns lønninger i relasjon til maskinsjefens, og dette prinsipp gjelder også maskinistenes lønninger i relasjon til maskinsjefens. Hvis man da alene forhöyer sturmennenes lønninger, så vil den forutsetning som lønnsnemnda bygget sin kjennelse på, ikke være oppfylt for maskinistenes vedkommende.

Bare dette viser hvor uanvendbart det prinsipp som ble fastlagt innen utenriksfarten, er for hvalfangsten.

Lønnsnemndas medlemmer, Kai Knudsen, Glöersen, Moen og Bettum stemmer for det resultat som fremgår av slutningen, og vil herom bemerke:

De tariffoppgjør som har funnet sted i 1954 og 1955 har stort sett fulgt den linje at det ikke er gitt generelle lønnsforhöyelser, bortsett fra de grupper som var særlig uheldig stilt i forhold til det alminnelige lønnsnivå. Ved det generelle tariffoppgjør som fant sted mellom Norsk Arbeidsgiverforening og Arbeidernes faglige Landsorganisasjon våren 1954 ble lønningene forhöyet med gjennomgående 8.- kroner uken for voksne menn i fag hvor lønnsnivået lå forholdsvis lavt, mens akkordsatser og produksjonspremier stort sett ble prolongert uforandrede. De time- og akkordlønnede arbeidere, som tidligere ikke hadde hatt lønn for bevegelige helligdager fikk en bestemt godtgjørelse for disse, og det ble innført en godtgjørelse for fravær som skyldtes bedriftsulykker. Lønningene for arbeiderne i fag hvor lønnsnivået ikke kunne sies å ligge forholdsvis lavt, ble stort sett prolongert uforandret.

Avtalen ble gitt 2 års varighet med halvautomatisk indeksregulering.

De oppgjør som har funnet sted hösten 1954 og i 1955

har fulgt den samme linje som ble lagt ved våroppgjøret mellom de to hovedorganisasjoner. Lønnsnemnda uttalte den 12. januar 1955 i sine kjennelser for utenriksfarten at også dette oppgjør for de 3 sjømannsorganisasjoner lå på samme nivå som de øvrige tariffoppgjør i 1954. Alle disse 3 tariffavtaler ble gjort gjeldende for 2 år med halvautomatisk indeksregulering. Sjømannsforbundets og Maskinistforbundets medlemmer fikk et tillegg i hyrene på 2 %, mens styrmennene fikk tillegg som lå prosentvis høyere, - etter det som er opplyst for Lønnsnemnda er tilleggene 6 % høyere enn for de øvrige. Lønnsnemnda begrunnet dette med at det i utenriksfarten var oppstått en skjevhet mellom maskinist- og styrmannslønninger. Lønnsnemnda uttalte herom:

"Vurderingen av maskinistenes og styrmennenes innbyrdes lønnsforhold blir vanskeliggjort ved at hyresatsene i de 2 tariffen bygger på et forskjellig grunnlag. Maskinistenes hyresatser bygger på hovedmaskineriets indikerte hestekraft (I.H.K.), mens styrmennenes hyre er basert på skipets bruttotonnasje (B.R.T.). Da utviklingen har medført at maskinens størrelse er økt sterkere enn skipets tonnasje er det på grunn av tariffenes oppbygging oppstått en skjevhet i forholdet mellom maskinist- og styrmannslønningene. Dette forhold har Riksmeglingsmannen søkt å rette på i sitt forslag for styrmannstariffen, idet styrmennene og særlig lste styrmannen, har fått et større lønnstillegg enn maskinistene. Lønnsnemndas flertall er enig heri, og vil tilføye at det i Norge har vært større forskjell på maskinist og styrmannslønningen enn i Sverige og Danmark.

Riksmeglingsmannens forslag for styrmennene bygger på et nytt beregningsgrunnlag, nemlig såkalt "hestekraft-tonn", som er summen av skibets B.R.T. og dets I.H.K. Lønnsnemndas flertall mener at dette nye beregningsgrunnlag - som omfatter både skipets hestekraft og tonnasje - burde kunne brukes som et felles beregningsgrunnlag for styrmennenes og maskinistenes lønninger."

Hvis det kan påvises å være inntruffet en lignende forskyvning mellom maskinistenes og styrmennenes fortjeneste i

hvalfangsten, vil meget tale for at det prinsipp som Lønnsnemnda bygget på i sin kjennelse for utenriksfarten også tas i betraktning her. Den kan imidlertid ikke finne at det er tilfelle i hvalfangsten.

Lønnsforholdene for alle stillinger i hvalfangsten er bestemt ut fra de særegne arbeidsforhold i denne næring. I utenriksfarten er styrmennenes hyre nå basert på skipets bruttotonnasje + I.H.K. og maskinistenes på maskinens indikerte hestekraft. I hvalfangsten har de forskjellige grader av styrmenn og maskinister samme hyresatser på alle kokerier og det samme er tilfelle på alle hvalbåter, uansett båtens størrelse og maskinkraft (for kokerier kan I.H.K. variere mellom 2700 og 8300, og på hvalbåter mellom 1200 og 3000).

Det innbyrdes forhold mellom maskinistenes og styrmennenes fortjeneste har også alltid vært forskjellig for kokeriene og hvalbåtene, og for begges vedkommende er det forskjellig fra de forhold som har utviklet seg i utenriksfarten. En av Hvalfangstens Arbeidsgiverforening utarbeidet tabell viser følgende relasjoner:

Beregnet fortjeneste for maskinister og styrmenn på kokeri og hvalbåter i prosent av beregnet fortjeneste for maskinsjef.

Stilling	1946/47	1947/48 1949/50	1950/51	1951/52 1954/55
<u>Kokeri</u>				
Maskinsjef	100,0	100,0	100,0	100,0
2. maskinist	72,8	74,3	74,3	74,3
3. maskinist	58,0	60,3	60,6	60,3
4. "-	44,9	52,5	53,0	52,5
5. "-	41,2	50,9	51,3	50,9
1. styrmann	81,1	82,1	82,4	82,1
2. "-	63,0	65,0	65,3	65,0
3. "-	53,3	55,9	56,3	55,9
4. "-	49,8	52,5	53,0	52,5
5. "-	48,1	50,9	51,3	50,9

Stilling	1946/47	1947/48 1949/50	1950/51	1951/52 1954/55
<u>Hvalbåt</u>				
Maskinsjef	100,0	100,0	100,0	100,0
2. maskinist	80,3	81,9	81,8	81,8
1. styrmann	89,3	90,1	90,4	90,1
2. "-	72,9	75,0	75,1	75,0

For hvalfangstens vedkommende finner Lønnsnemndas flertall derfor at det ikke foreligger en slik lønnsforskyvning i styrmennenes disfavør, som begrunnet det spesielle hyretillegg i utenriksfarten utover det de andre kategorier fikk.

Når Styrmandsforeningen viser til at styrmennenes lønnsstigning i årene etter krigen har vært svakere i hvalfangsten enn i utenriksfarten, peker Lønnsnemndas flertall på at dette også har vært tilfelle for maskinistenes og andre stillinger ombord. Det krevende og strabasiöse arbeid under hvalfangst gjør det naturlig at fortjenesten ligger høyere enn i vanlig utenriksfart. Dette er også tilfelle fremdeles, selv om det er skjedd en utjevning. Etter en beregning fremlagt av Norsk Styrmandsforening over forholdet mellom fortjenesten på hvalfangst for styrmenn sesongen 1947/48 og hyrene i utenriksfarten i samme tidsrom, lå den beregnede fortjeneste på hvalfangst den gang 19,4 % høyere enn 12 måneders hyre i utenriksfart, og 43,2 % høyere enn 10 måneders hyre, mens forholdet for kommende sesong etter oppgave som er inntatt side 9 foran er henholdsvis 0,9 % og 21,0 %. Lønnsnemnda finner ikke grunn til å gå nærmere inn på årsakene til at forskjellen mellom fortjenesten i utenriksfarten og hvalfangsten er blitt mindre enn før. Dette forhold kan ved årets tariffrevisjon ikke begrunne noe større tillegg for styrmennene enn for de øvrige kategorier ombord som står i samme stilling.

Lønnsnemndas flertall er derfor kommet til det resultat at styrmennene bør gis de samme generelle lønnstillegg ved denne tariffrevisjon som etter Riksmeglingsmannens forslag for Norsk Sjømannsforbund og Det norske maskinistforbund, og med samme varighet og indeksreguleringsbestemmelse.

N. Nilsen stemmer for Norsk Styrmandsforenings påstand og henviser til den begrunnelse som er gitt under saksbehandlingen i lønnsnemnda. Selv om flertallet ikke fant å kunne imøtekomme styrmennenes prinsipielle krav mener han at det burde vært tatt hensyn til den regulering av styrmennenes lønninger som fant sted i utenriksfarten ved siste revisjon og at hvalfangst styrmennenes lønninger var blitt regulert tilsvarende. Av forannevnte grunn stemmer han også imot en 2-årig tariffperiode.

Når det gjelder de øvrige krav om endringer i tariffavtalen som er fremsatt av Norsk Styrmandsforening vil Lønnsnemndas medlemmer Knudsen, Gløersen, Moen og Bettum, bemerke:

De bestemmelser som hittil har vært likelydende eller ensartet i de tre sjömannsorganisasjoners tariffavtaler med Hvalfangstens Arbeidsgiverforening, og hvor styrmennene ikke står i noen spesiell annen stilling enn de to andre organisasjoners medlemmer, bør for styrmennenes vedkommende endres eller opprettholdes i samsvar med Riksmeglingsmannens forslag av 24. september i år. Det gjelder følgende bestemmelser som har vært oppe til dröfting i Lønnsnemnda:

§ 3, punkt 1, siste linje. om når lugarplass ombord ikke er tilgjengelig, hvor sjömennenes og maskinistenes nye overenskomster har beholdt den tidligere likelydende bestemmelse. Styrmandsforeningens forslag til endring i ordlyden har bare hatt til hensikt å klargjøre bestemmelsens virkelige innhold, slik styrmennene tolker den. Under prosedyren for Lønnsnemnda synes partene ikke å være uenige om hvordan det spesielle tilfelle skal løses som ligger til grunn for Styrmandsforeningens forslag. Skulle det - mot formodning - vise seg at partene ikke er enige om bestemmelsens forståelse, har Hvalfangstens Arbeidsgiverforening bedt om at saken blir oversendt til Whalers' Consultative Committee.

§ 3, punkt 5, om spermolje produsert etter bardehvalsesongens slutt, hvor den likelydende bestemmelse er gjentatt i de to andre organisasjoners nye overenskomster. Etter prosedyren for Lønnsnemnda har Hvalfangstens Arbeidsgiverforening meddelt at den vil sende bestyrerne en instruks om når fangstsesongen skal ansees avsluttet, tilsvarende den som tidligere er gitt om sesongens åpning.

§ 4, a. punkt 2, tredje linje, om overtid på ned- og opptur, som er fornyet uforandret i de to andre organisasjoners overenskomster.

§ 4, a. punkt 2 om tilleggshyre for 10 dager, hvor forholdet er det samme.

§ 5, punkt 1 om overtidarbeid, punkt 3 om overtid på søn- og helligdag, punkt 5 om hvalbåttillegg og punkt 7 om arbeid på søndager til og fra feltet, hvor bestemmelsene gjøres tilsvarende dem som ved årets tariffrevisjon er gjennomført for de to andre organisasjoner.

§ 6, punkt 7 - overvintringsgodtgjørelsen, som er gjentatt uforandret i de to andre organisasjoners overenskomster.

Styrmennenes krav om endring av følgende bestemmelser:

§ 3, punkt 6, om styrmann som tjenstgjør som fører på hvalbåt.

§ 3, punkt 6, om forhøyelse av godtgjørelsen som telegrafist.

§ 3, punkt 13, om opparbeidede alderstillegg, er imøtekommet av Hvalfangstens Arbeidsgiverforening under behandlingen for Lönnsnemnda, for tjenestegjøringen som telegrafist i noe endret form.

Det gjenstår da for Lönnsnemnda å ta standpunkt til følgende spørsmål:

§ 4, a. punkt 2, hvor Styrmandsforeningen krever at 1ste linje skal lyde:

"På hvalbåter på 500 br.reg.tonn og derover skal det ansettes tre styrmenn, på de øvrige båter to styrmenn", og begrunner det med at dette er i samsvar med de bemanningsforskrifter som gjelder for skip av denne størrelse i utenriksfart. Selv om disse ikke gjelder i hvalfangsten, mener den at de samme synsmåter med god grunn kan overføres på hvalbåtene. Den viktigste innvending mot en økning av antall styrmenn på hvalbåtene har vært lugarmangel, men dette skulle ikke være noen hindring på hvalbåter av denne størrelse.

Hvalfangstens Arbeidsgiverforening har avvist dette krav, fordi det vil bety at man innfører 8 timers dag på feltet for styrmennene, mens de øvrige har 10 timer på kokeri samt 12 på

hvalbåter. På turen ned og opp er 3-vaktsystemet gjennomført, idet det er kaptein og 2 styrmenn.

§ 8, punkt 8, hvor det kreves følgende tilføyelse:

"Ved innskrenkning av hvalbåtenes antall skal der tas hensyn til ansiennitet i rederiet som styrmann."

Styrmandsforeningen anfører at hvalfangstselskaper har gått frem etter en annen retningslinje, nemlig ved å se 1. styrmenn og 2. styrmenn som to isolerte grupper. Dette strider mot de retningslinjer partene ble enige om ved forhyringen i 1952, og mot vanlige ansiennitetsregler ellers.

Hvalfangstens Arbeidsgiverforening avviser dette krav, idet den hevder at med den sterke konkurransen som til enhver tid hersker innen hvalfangsten, må de beste folk beholdes. Det er først når 2. styrmennene er likeverdige at ansiennitet kan spille inne, og det må være selskapene som bestemmer hvorvidt de like forhold er tilstede.

§ 8, punkt 10, ny,

"Styrmenn på kokeriet tilståes en uniformsgodtgjørelse på kr. 360.- pr. år."

Hvalfangstens Arbeidsgiverforening mener at dette spørsmål bør løses likt for samtlige offiserer på en hvalfangstekspedisjon, og at forslaget derfor bør sendes Whalers' Consultative Committee slik at man kan få en bestemmelse som gjelder samtlige ekspedisjoner.

Lønnsnemndas flertall finner ikke å kunne imøtekomme kravet om endring av § 4, a. punkt 2, da de ikke har oversikt over hvilke virkninger en slik endring vil trekke med seg. Forslaget til endring av § 8, punkt 8, bør etter flertallets mening gjøres til gjenstand for nærmere forhandling mellom partene i tariffperioden.

S L U T N I N G.

Tariffavtalen mellom Hvalfangstens Arbeidsgiverforening og Norsk Styrmandsforening, fastsatt ved kjennelse av 16. september 1954, fornyes med følgende endringer:

1. Samtlige hyresatser forhøyes med 6% og avrundes til nærmeste hele krone.
2. Beregnet part forhøyes med 6%
3. Paragraf 5, punkt 1, overtidssatser forhøyes med 6%.
4. Paragraf 5, punkt 3 skal lyde:
"Hvis en styrmann blir tørnet til på en søndag eller helligdag, skal det betales for minst 1 times overtid. For tiltørning 3 ganger på en søndag eller helligdag, skal det betales for minst 8 timers overtid."
5. Paragraf 5, punkt 5, hvalbåttilleggene forhøyes med 6%
6. Paragraf 3, punkt 6, siste ledd, forandres til:
"Hvis styrmann på hvalbåt tjenestgjør som fører, gis et tillegg på kr. 297.- pr. måned i den tid han tjenestgjør som fører. Hvis styrmann med radiosertifikat tjenestgjør som telegrafist, gis et tillegg på månedshyren med kr. 106.- for den tid han innehar en sådan kombinert stilling. Med 3 sesongers tjeneste i selskapet som styrmann/telegrafist forhøyes månedshyren med ytterligere kr. 30.-.
7. Paragraf 3, punkt 13 tilføyes:
"Nedrykning i stilling som følge av innskrenkning innen selskapet medfører ikke tap av opparbeidede alderstillegg.
8. Paragraf 8, punkt 10, ny:
"Hvis rederiet fordrer at styrmann på kokeri skal bære uniform i tjenesten, skal denne enten holdes av rederiet eller styrmannen betales kr. 30.- pr. måned i forhyringstiden som bidrag til å anskaffe og holde uniform."
9. Som ny bestemmelse inntas følgende:
"Hvis Statisk Sentralbyrås oppgave over de samlede leveomkostninger pr. 15. juli 1956 viser en stigning eller fall på 6 poeng eller mer i forhold til indekstallet 144 kan Norsk Styrmandsforening i tilfelle av stigning og Hvalfangstens Arbeidsgiverforening i tilfelle av fall, kreve opp tatt forhandlinger om regulering av hyre, part, overtidsbetaling og hvalbåttillegg og i tilfelle på hvilken måte. Reguleringskravet er maksimalt begrenset til en regulering

o som svarer til den prosentvise endring i levekostnads-
indeksen.

Hvis partene ikke blir enige ved forhandlinger fordi Hval-
fangstens Arbeidsgiverforening i tilfelle av stigning og
Norsk Styrmandsforening i tilfelle av fall, ikke er villig
til å godta kravet fra den annen organisasjon, kan den
av de ovennevnte parter som har fremsatt krav om regulering,
innen 14 dager etter forhandlingenes avslutning si opp
tariffavtalen med 1 måneds varsel for å søke gjennomført
en lønnsregulering innen den ramme som er angitt ovenfor."

10. Denne overenskomst gjelder fra 1. september 1955 og til
1. september 1957 og videre 1 år av gangen hvis den ikke
sies opp med 2 måneders skriftlig varsel, senest 1. juli.

Oslo, den 19. oktober 1955.

Kai Knudsen

P. J. Gløersen.

Einar Moen.

Fritjof Bettum.

M. Nilsen.